

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	9
I. Przełom wieku (Halina Kralowa)	11
1. Gabriele D'Annunzio. Życie jako dzieło sztuki	12
2. Giovanni Pascoli. Uroda rzeczy małych	19
3. Antonio Fogazzaro. Od <i>inetto</i> do nadczłowieka	24
4. Italo Svevo. Dekadentyzm w krzywym zwierciadle	29
5. Luigi Pirandello. Życie i Forma	37
II. Zmierzch i maszyna. Poezja początku XX stulecia (Halina Kralowa)	45
1. Zmierzchowcy	45
2. Futuryści	52
III. Krąg twórców związanych z „La Voce” (Joanna Ugniewska)	66
IV. Trudne lata od początku wieku do faszyzmu: w poszukiwaniu tożsamości (Joanna Szymanowska)	70
1. Florenckie czasopisma początku stulecia i ich rola kulturotwórcza	70
2. Intelktualiści a doświadczenie I wojny światowej	73
3. Giovanni Papini i Giuseppe Prezzolini	75
4. Centrum i prowincja. Główne ośrodki życia intelektualnego	78
5. Kultura elit i kultura masowa	84
V. Wielkie spory ideologiczne (Joanna Szymanowska)	88
1. Benedetto Croce i Giovanni Gentile	88
2. Środowisko turyńskie. Antonio Gramsci i Piero Gobetti	96
3. Kultura włoska a faszyzm	102
4. <i>Strapaese</i> i <i>Stracittà</i>	106
VI. Czasopisma kulturalne i ich programy odnowy literatury (Joanna Szymanowska)	113
1. Między awangardą a klasycyzmem	113
2. „Valori plastici” (1918–1922)	115
3. „La Ronda” (1919–1922)	116
4. „900” (1926–1929)	118
5. „Solaria” (1926–1936), „Letteratura” (1937–1947), „Campo di Marte” (1938–1939)	122

VII. Proza okresu międzywojennego (Joanna Szymanowska)	129
1. W kręgu „La Rondy”: Vincenzo Cardarelli, Emilio Cecchi, Bruno Barilli, Antonio Baldini, Riccardo Bacchelli	129
2. Tradycja tokańska: Federigo Tozzi, Aldo Palazzeschi, Enrico Pea, Lorenzo Viani, Bruno Cicognani, Romano Bilenchi	134
3. W kręgu „Solarii”: Giovanni Comisso, Alessandro Bonsanti, Gianna Manzini, Pier Antonio Quarantotti Gambini, Arturo Loria, Bonaventura Tecchi, Carlo Emilio Gadda	138
4. Magia, metafizyka, groteska: Massimo Bontempelli, Alberto Savinio, Tommaso Landolfi, Dino Buzzati, Antonio Delfini	144
5. Proza humorystyczna i popularna: Achille Campanile, Cesare Zavattini, Grazia Deledda, Pitigrilli, Guido da Verona	154
6. „Nowy realizm” lat trzydziestych	158
VIII. W cieniu Pirandella. Teatr okresu międzywojennego (Joanna Szymanowska)	163
1. Przewycięzanie realizmu	163
2. Od teatru groteski do ekspresjonizmu. Luigi Chiarelli, Luigi Antonelli, Enrico Cavacchioli, Pier Maria Rosso di San Secondo	165
3. Anton Giulio Bragaglia. Teatro degli Indipendenti (1923–1931) i Teatro delle Arti (1937–1943)	169
4. Massimo Bontempelli i Ugo Betti	170
5. Eduardo De Filippo i Teatro Umorestico (1932–1945)	174
IX. W kręgu hermetyzmu (Halina Kralowa)	176
1. Hermetyzm i demon analogii	176
2. Trzy generacje hermetyków	178
3. Wielcy nieprzynależni	196
X. Między końcem wojny a końcem wieku. Poezja włoska w latach 1950–2000 (Halina Kralowa)	201
XI. Powieść okresu powojennego (Joanna Ugniewska)	208
1. Neorealizm	208
2. Neorealistyczny paradygmat: Renata Viganò, Francesco Jovine, Primo Levi	211
3. Powojenne debiuty: Italo Calvino, Carlo Levi, Beppe Fenoglio	215
XII. Mistrzowie i obrazoburcy (Joanna Ugniewska)	222
1. Elio Vittorini	222
2. Cesare Pavese	226
3. Alberto Moravia	230
4. Curzio Malaparte	235
5. Elsa Morante	238
6. Natalia Ginzburg	242
7. Vasco Pratolini	244
8. Pier Paolo Pasolini	246
9. Neoawangarda	250
XIII. Powrót do literatury i utrata złudzeń (Joanna Ugniewska)	255
1. Giorgio Bassani	255

2. Carlo Cassola	259
3. Giuseppe Tomasi di Lampedusa	262
4. Guido Morselli	265
XIV. Powieść psychologiczno-obyczajowa (Joanna Ugniewska)	270
1. Guido Piovene	270
2. Mario Soldati	271
3. Giuseppe Berto	272
4. Fausta Cialente	273
5. Lalla Romano	273
6. Alba De Céspedes	274
7. Dacia Maraini	275
XV. Mikrorealizm w powieści (Joanna Ugniewska)	277
1. Mario Tobino	277
2. Domenico Rea, Giuseppe Marotta, Michele Prisco	278
3. Pietro Chiara	280
4. Giovanni Testori	281
5. Giovanni Arpino	282
6. Giuseppe Dessì, Gavino Ledda	283
XVI. Rewolucja przemysłowa i jej krytycy (Joanna Ugniewska)	285
1. Paolo Volponi	286
2. Goffredo Parise	287
3. Ottiero Ottieri	288
4. Luciano Bianciardi	290
XVII. Italo Calvino i granice literatury (Joanna Ugniewska)	291
XVIII. Powieść eksperymentalna. Dziedzictwo Gaddy i Gruppo '63 (Joanna Ugniewska)	299
1. Giorgio Manganelli	299
2. Luigi Malerba	302
3. Antonio Pizzuto	303
4. Stefano D'Arrigo	304
5. Alberto Arbasino	305
6. Luigi Meneghello	306
7. Gesualdo Bufalino	308
8. Vincenzo Consolo	309
9. Gianni Celati	311
XIX. Region: mit, symbol, mikrokosmos (Joanna Ugniewska)	312
1. Leonardo Sciascia, Giuseppe Bonaviri: Sycylia jako metafora	312
2. Claudio Magris: Triest, Mitteleuropa	319
3. Fulvio Tomizza, Carlo Sgorlon: literatura pogranicza	321
4. Ferdinando Camon: zaginiona cywilizacja chłopska	326
XX. Umberto Eco: jak pisać bestsellery? (Joanna Ugniewska)	329

XXI. Antonio Tabucchi: sen, Portugalia i gry literackie (Joanna Ugniewska)	334
XXII. Fenomen Daria Fo (Joanna Ugniewska)	338
XXIII. Główne kierunki krytyki literackiej (Joanna Ugniewska)	341
XXIV. Koniec wieku. Lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte (Halina Kralowa)	347
Bibliografia (Irena Bednarz)	355
Indeks nazwisk	447